Raadsinformatiebrief

Datum	21 november 2017	Zaaknummer	
		Portefeuille	Economie, innovatie en financiën
			J.H.M. Goijaarts
Onderwerp	Septembercirculaire 2017		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
De uitkomst van de septembercirculaire 2017

Aanleiding
Na Prinsjesdag is de septembercirculaire 2017 voor de algemene uitkering ontvangen. In dit voorstel wordt duidelijkheid verschaft over de afwijkingen tussen deze septembercirculaire 2017 ten opzichte van de meicirculaire 2017. Er wordt een toelichting gegeven op de afwijkingen voor de dienstjaren 2017 tot en met 2021. De financiële gevolgen van deze afwijkingen voor het dienstjaar 2017 wordt verwerkt bij de jaarrekening 2017. De financiële gevolgen van de dienstjaren 2018 en verder worden verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2018.

Kernboodschap
Bij de uitgangspunten van de begroting 2018 is voorgesteld om de volgende werkwijze te hanteren voor het oormerken van middelen uit de algemene uitkering:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld algemene uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het taakveld. Bij de kadernota/programmabegroting vindt dan integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn ook de verhoging/verlaging oormerken.
- In principe aanvullende middelen sociaal domein oormerken. Dit uitgangspunt verder uitwerken bij de evaluatie van de reserve sociaal domein bij de jaarrekening 2017. Voor 2017 oormerken van drie decentralisatie-uitkeringen en de WMO-middelen.

Hieronder worden per onderdeel de mutaties in de septembercirculaire 2017 toegelicht.

Accresontwikkeling
De ontwikkeling van de algemene uitkering (accres) wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Kortweg; als het Rijk door bezuinigingen minder uitgeeft, krijgen de gemeenten minder geld in de algemene uitkering.
Het accres voor 2017 is nadelig ten opzichte van de meicirculaire. Redenen hiervan zijn uitvoeringsmeevallers op de begroting van sociale zaken en een vertraagde uitgave van enkele grote infrastructurele werken. Hierdoor zijn de uitgaven van het Rijk achtergebleven bij de verwachtingen in de meicirculaire 2017. Ook voor het jaar 2016 is het accres nadelig. Dit komt door een onjuiste interpretatie van de definitie voor bijstandsontvangers. Dit nadeel wordt administratief verwerkt in het dienstjaar 2017.
Het accres is voor 2018 positief. De circulaire meldt extra uitgaven voor salarissen voor leerkrachten in het primair onderwijs, belastingdienst, voedsel- en warenautoriteit en veiligheid.
Het dienstjaar 2019 is negatief ten opzichte van de meicirculaire 2017. De jaren erna zijn positief.

Innovatie en kwaliteit kinderopvang
De algemene uitkering wordt verhoogd vanwege de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Het gaat om een bedrag van € 1,8 miljoen structureel vanaf 2018 en incidenteel € 0,7 miljoen in 2018. De middelen zijn bestemd om tegemoet te komen aan de meerkosten die het toezicht op de nieuwe kwaliteitseisen, zoals pedagogisch beleid en veiligheid, vanwege de wet IKK met zich meebrengt. Conform uitgangspunten worden deze middelen gereserveerd binnen de algemene uitkering totdat via een apart voorstel een beroep wordt gedaan op (een deel) van deze middelen.

Aanpassing diverse maatstaven/eenheden

Bij diverse maatstaven (zoals bijvoorbeeld aantal inwoners en aantal woningen, bijstandsontvangers, bedrijfsvestigingen etc.) zijn de aantallen in de afgelopen maanden definitief verwerkt. Deze aanpassingen in de maatstaven zijn ook meegenomen bij de berekening van de septembercirculaire. De verwerking hiervan levert een structureel voordeel op.

Verhoogde asielinstroom

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per geplaatste vergunninghouder. Bij de septembercirculaire worden de aantal geplaatsten voor de maanden mei 2017 tot en met augustus 2017 verwerkt. In deze periode zijn in de gemeente Meierijstad 43 vergunninghouders gehuisvest. Voorgesteld wordt om conform de uitgangspunten de middelen te oormerken.

Aanpassing budget WMO
Het macrobudget voor de WMO is bij deze septembercirculaire niet aangepast. Wel zijn de maatstaven binnen het budget aangepast, waardoor het macrobudget op een andere manier verdeeld wordt. Dit leidt tot mutaties voor de afzonderlijke gemeenten.. Voorgesteld wordt om conform de uitgangspunten de middelen te oormerken.

Sociaal domein
Binnen het sociaal domein zijn de decentralisatie-uitkeringen voor AWBZ-WMO, jeugdzorg en participatiewet opgenomen. Conform uitgangspunten worden de mutaties binnen het sociaal domein budgettair neutraal verwerkt.
Ten opzichte van de meicirculaire zijn er een aantal mutaties in het sociaal domein.

Binnen de decentralisatie-uitkering AWBZ-WMO is een bedrag beschikbaar gesteld voor zorginfrastructuur. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om deze middelen in te zetten voor projecten waardoor kwetsbare mensen langer thuis kunnen blijven wonen.
In het bestuurlijk overleg van 28 augustus 2017 tussen de VNG en het ministerie van VWS zijn afspraken gemaakt over de uitname uit het gemeentefonds in verband met de uitvoeringskosten van de SVB voor de PGB trekkingsrechten. De financiering van de SVB verloopt via de begroting VWS en niet via de algemene uitkering.
Vanaf 2018 zullen 4 voorzieningen ten behoeve van gemeenten vanuit het ministerie van VWS gefinancierd worden en niet meer via de algemene uitkering. Het gaat om de kindertelefoon, vertrouwenswerk jeugd, de anonieme hulplijn en de doventolkvoozieningen. Het besluit is genomen vooruitlopend op een formeel-juridische aanpassing van de bestaande verantwoordelijkheden van gemeenten.

De bovenstaande mutaties leiden tot het volgende totaaloverzicht.

Mutaties septembercirculaire 2017					
	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
baten:					
Accresontwikkeling	-€ 524.403	€ 239.154	€ 0	-€ 47.843	-€ 95.687
Accresontwikkeling (verrekening 2016	-€ 186.824				
Innovatie en kwalteit kinderopvang		€ 8.415	€ 6.237	€ 6.237	€ 6.237
Aanpassing diverse maatstaven/eenheden	€ 275.221	€ 290.760	€ 297.422	€ 302.562	€ 306.318
Verhoogde asielinstroom	€ 190.500				
Aanpassing budget WMO	€ 90.514	€ 91.497	€ 91.497	€ 92.265	€ 96.025
Aanpassing algemene uitkering:	**-€ 154.992**	**€ 629.826**	**€ 395.156**	**€ 353.221**	**€ 312.893**
Decentralisatie AWBZ/WMO	-€ 20.161	-€ 140.101	-€ 161.947	-€ 228.215	-€ 162.151
Decentralisatie jeugdzorg	-€ 9.385	-€ 98.775	-€ 48.176	-€ 64.333	-€ 48.175
Participatiewet				€ 113.615	-€ 94.867
Aanpassing sociaal domein:	**-€ 29.546**	**-€ 238.876**	**-€ 210.123**	**-€ 178.933**	**-€ 305.193**
Totaal toename baten septembercirculaire 2017:	***-€ 184.538***	***€ 390.950***	***€ 185.033***	***€ 174.288***	***€ 7.700***
lasten:					
Innovatie en kwalteit kinderopvang		€ 8.415	€ 6.237	€ 6.237	€ 6.237
Verhoogde asielinstroom	€ 190.500				
Aanpassing budget WMO	€ 90.514	€ 91.497	€ 91.497	€ 92.265	€ 96.025
Aanpassing algemene uitkering te oormerken:	**€ 281.014**	**€ 99.912**	**€ 97.734**	**€ 98.502**	**€ 102.262**
Decentralisatie AWBZ/WMO	-€ 20.161	-€ 140.101	-€ 161.947	-€ 228.215	-€ 162.151
Decentralisatie jeugdzorg	-€ 9.385	-€ 98.775	-€ 48.176	-€ 64.333	-€ 48.175
Participatiewet				€ 113.615	-€ 94.867
Aanpassing sociaal domein:	**-€ 29.546**	**-€ 238.876**	**-€ 210.123**	**-€ 178.933**	**-€ 305.193**
Totaal toename lasten septembercirculaire 2017:	***€ 251.468***	***-€ 138.964***	***-€ 112.389***	***-€ 80.431***	***-€ 202.931***
Totaal voor-/nadeel septembercirculaire 2017	**-€ 436.006**	**€ 529.914**	**€ 297.422**	**€ 254.719**	**€ 210.631**

Kanttekeningen
De septembercirculaire is inmiddels weer achterhaald. Dit komt door het onlangs verschenen regeerakkoord. De uitwerking van dit regeerakkoord moet nog in een circulaire verwerkt worden. Voor de effecten van het regeerakkoord voor de gemeenten moet nog veel uitgezocht worden. Het lijkt erop dat er een positieve accresontwikkeling uit dit regeerakkoord komt. In het verleden is het gebeurd dat een nieuw kabinet aan gemeenten vroeg mee te doen aan prioriteiten van het kabinet, en de lasten daarvan zelf uit de accressen moeten betalen.

Hoe en wanneer dit regeerakkoord vertaald wordt is nog onduidelijk. Wellicht besluit het ministerie BZK een extra circulaire te laten verschijnen. Anders zal de vertaling van het regeerakkoord onderdeel uit maken van de decembercirculaire 2017 of meicirculaire 2018.

Communicatie
Het nadelig resultaat van de septembercirculaire 2017 voor het dienstjaar 2017 wordt verwerkt als onderdeel bij de jaarrekening 2017.

De aanpassing van de algemene uitkering voor de dienstjaren vanaf 2018 worden verwerkt als onderdeel van de 1e BERAP 2018.

Participatie
N.v.t.

Duurzaamheid
N.v.t.

Financiën
Zie het bovenstaande totaaloverzicht.

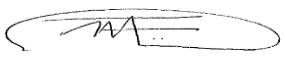
Planning

Bijlage(n)

Ter inzage documenten

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
	
Drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	M.A. Fränzel MSc